

Handläggare
Linda Melin
Telefon: 08-508 24 550

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2013-09-26

Svar på skrivelse om äldre och funktionsnedsattas utsatthet för våld

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelsen.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Andreas Thorstensson
avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen har fått i uppgift att redovisa hur man arbetar med att öka kunskapen och hur arbete sker förebyggande för att upptäcka våld och försummelse inom äldreomsorgen och omsorgen till personer med funktionsnedsättning. Äldre och personer med funktionsnedsättning är en utsatt grupp som är beroende av andra personer för att klara sin vardag. Vissa insatser för att öka kunskapen har bedrivits inom avdelningen och under 2014 är ytterligare utbildningssatsningar inom området planerade. Emellertid är området omfattande till brukarantal, men också i relation till antalet anställda som är i behov av kunskap och utbildning för

att kunna bidra till adekvata hjälpinsatser för brukarna. Ytterligare ett perspektiv på frågans komplexitet är att det spänner över ett brett område där det kan handla om våld i nära relationer, våld från personal och/eller annan närstående eller en av brottsoffret okänd person. Brotten som begås kan handla om ekonomisk brottslighet, egendomsbrott såväl som misshandel, eller psykiskt och fysiskt våld eller försummelse. Inom förvaltningen finns professioner och aktörer som dagligen arbetar med våldsutsatta och/eller verkar i ett förebyggande syfte. Förvaltningens Relationsvåldsteam är en viktig resurs för att förmedla kunskap till personalen men också den insats som förvaltningen erbjuder för personer som utsätts för våld i nära relation. Fokus i frågan om äldres och funktionsnedsattas utsatthet för våld behöver ligga på att ge personalen redskap för att upptäcka problematiken och därefter förmedla en kontakt med relationsvåldsteamet. Samverkan mellan avdelningen och olika nyckelpositioner, däribland relationsvåldsteam, ses som avgörande för det förebyggande arbetet.

Ärendet

Inom avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning har vissa riktade insatser för att öka personalens kompetens inom trygghetsskapande åtgärder bedrivits. Samtidigt som vi ser ett fortsatt behov av utbildning och kunskap inom området. Som ett led i detta arbete bjöd avdelningen i våras in representanter från polisen för att informera om brottsförebyggande insatser som såväl personal som brukarna själva kan genomföra. Föreläsningen hölls för personal på LSS-boenden, personal på Sättra vård- och omsorgsboende, assistansenheten, hemtjänsten och från vår öppna träffpunkt för äldre – Eken. Föreläsare var Lars-Owe Brulin, som till vardags är inriktad på att utreda brott mot äldre. Konkreta tips utdelades på hur personalen kan instruera brukarna i hur de kan vidta åtgärder i och utanför sina hem för att minska risken för att bli utsatt för brott. Föreläsningen hölls vid tre tillfällen och återkommer till hösten då samtlig personal inte kunnat delta i de träffar som varit.

Medarbetare inom assistansenheten har tillsammans tittat på en film i utbildningssyfte. Filmen handlade om våld i nära relationer och syftet var att göra medarbetare uppmärksammad på problematiken och hur de kan uppmärksamma brukare som utsatts för våld i hemmet.

Hemtjänsten får av polisen kontinuerlig uppdatering om ligor och enskilda personer som har för avsikt att begå brott mot äldre personer. Polisens syfte är att sprida information och att göra personalen uppmärksam på individer som kan befinna sig kring de äldres bostad utan egentligt syfte. Medarbetarna informeras bland annat via arbetsplatsträffar om polisens information. Det sätts även upp lappar i hemtjänstens lokaler för både personal och brukare att ta del av.

Under hösten erbjuder länsstyrelsen en utbildning om äldre kvinnor som utsätts eller har utsatts för våld i nära relationer. Utbildningen vänder sig till yrkesverksamma inom äldreomsorgen och särskilda boendeformer. En kartläggning pågår inom våra verksamheter för att klargöra huruvida denna utbildning kan vara till gagn för personalen som arbetar med målgruppen.

Rutiner för hur personalen ska agera då de misstänker eller uppmärksammar en brukare som tros vara utsatt för våld i nära relation kommer att tas fram under hösten 2013. Rutinen ska beskriva hur personalen ska gå tillväga för att närma sig den utsatta personen samt kontaktuppgifter till relationsvårdsteamet och övriga nationella hjälp och stödorganisationer inom området.

Inom förvaltningen finns ett relationsvårdsteam som arbetar med våld i nära relationer. Både våldsutövaren och offret kan få hjälp från teamet med att bearbeta det man varit med om, men också hjälp och stöd i kontakt med andra myndigheter. Den kompetens som relationsvårdsteamet besitter är viktig för att kunna bidra med information till personalen om hur de kan uppmärksamma personer som blivit utsatta för våld i nära relationer. Samverkan mellan avdelningarna är därför en förutsättning för att öka medarbetarnas kompetens och en avgörande faktor för hur väl arbetet kommer att lyckas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i att frågan om äldres- och funktionsnedsattas utsatthet är högst angelägen att så långt det är möjligt förebygga inom ramen för de insatser som målgruppen ges. För detta krävs utbildning, kunskap och tydliga riktlinjer samt rutiner för att personalen ska få den kompetens som krävs för att kunna bemöta och hantera de situationer som kan uppstå. Till viss del är detta arbete redan påbörjat genom att riktade aktiviteter har genomförts. Det finns också en plan för vidare insatser under hösten 2013 och våren 2014.

Emellertid är frågan komplex och för att lyckas är det viktigt att tillvarata och samla kompetens från de professioner och aktörer som dagligen arbetar med våldsutsatta och/eller verkar i ett förebyggande syfte.

Relationsvårdsteamet är en viktig resurs för att förmedla kunskap till personalen men också den insats som förvaltningen erbjuder för personer som utsätts för våld i nära relation. Fokus i frågan om äldres utsatthet för våld behöver ligga på att ge personalen redskap för att upptäcka problematiken och därefter förmedla en kontakt med relationsvårdsteamet.